

ALLEMANSRÄTT OCH SKIDÅKNING

INTE STÖRA - INTE FÖRSTÖRA

FRILUFTS
FRÄMJANDET

INLEDNING

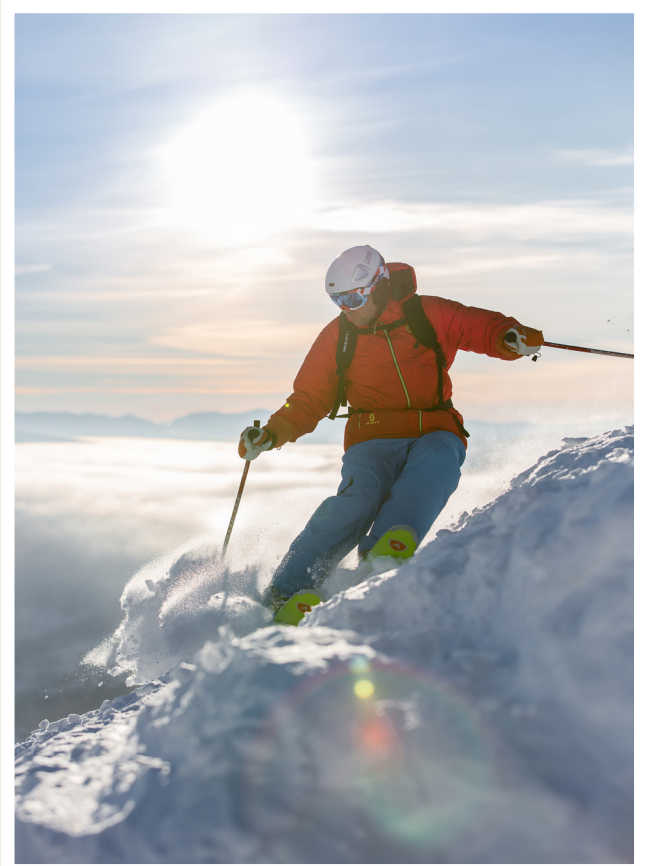
Tack vare Allemansrätten kan vi bedriva organiserat friluftsliv. Som förespråkare av friluftslivet vill Friluftsfrämjandet hjälpa till att sprida kunskap om den unika förmån som Allemansrätten innebär.

Allemansrätten är knuten till den enskilde individen, inte till gruppen. Därför har vi som tillhandahåller organiserat friluftsliv ett särskilt ansvar att informerar deltagarna om vilka förhållningssätt som gäller.

Allemansrätten kan bäst beskrivas som en vägledning i rörelsefrihet mellan flera andra lagar som t.ex. Miljöbalken, Jaktlagen och Brottsbalken.

En god kunskap om vad Allemansrätten innebär är avgörande för hur vi bedriver vår verksamhet i naturen. Skydds- och försiktighetsåtgärder för såväl djur, natur och människa är inte bara din allemansrättsliga skyldighet, utan dessutom Friluftsfrämjandets ledord inom våra utbildningar. Det behöver väl knappast sägas att en grupp människor kan verka mer störande än en enskild individ?

Fast å andra sidan kan en enskild individ med bristande kunskaper ställa till mer skada än en hel grupp med god kunskap om allemansrätten.

Hur väljer man sitt aktivitetsområde?

Har ni rätt att vistas på platsen ni tänkt er? Finns det särskilda anledningar för eventuella hinder i området påkallade av platsens markägare eller länsstyrelse? Även om Allemansrätten anses gälla på individuell nivå, så betyder det inte att man inte kan utföra aktiviteter i grupp på privata markområden. Man kan klassa gruppen som en enhet där du som ledare bär huvudansvaret för hur gruppen rör sig i naturen. Många av våra ledare har ofta stor kunskap om området de vistas i.

Inte störa - inte förstöra betyder ju att området ska lämnas i det naturliga skick man fann det, och man får ju förmoda att en stenring är tecken på mänsklig aktivitet! Om man däremot inte har stor kännedom om platsen man vill vistas på rekommenderar vi kontakt markägaren i förväg. Det brukar uppskattas och har man tur kanske det redan finns eldstäder utplacerade som kan användas.

SKOGEN

Skogen är den till ytan största friluftslivsmiljön i Sverige. Bland sina skiftande skrudar återfinns bokskogen, barrskogen, gammelskogen och trollskogen etc. Naturupplevelserna är oräkneliga och friluftslivets intressen bör tillvaratas i enlighet med miljömålen.

FJÄLLEN

Fjällen bjuder på en av de allra vackraste tänkbara miljöer och Friluftsrämjandet anser att fjällnaturens kvaliteter är av väsentligt värde och därför bör skyddas och bevaras för hela Sveriges befolkning. Dess känsliga ekosystem kräver stora hänsyn. Friluftsrämjandet värnar om ett hållbart friluftsliv med bevarad orördhet men med behovet av framkomlighet tillgodosett.

RENAR

Rennäringen är ett värdefullt inslag i fjällnaturen med lång historisk tradition. Den måste ges möjlighet att utvecklas på ett uthålligt sätt. Renar är vid bete i stort behov av lugn för att kunna tillgodogöra sig näringen i födan. Enligt allemansrätten har du rätt att vistas i dessa områden, och betrakta dem gärna, men i tystnad och på avstånd. Vid ofredande eller oaktsamhet riskerar du faktiskt till och med böter. Friluftsrämjandet uppmanar staten och rennäringen att tillsammans utveckla alternativa lösningar för att komma till rätta med det ökade problemet med överbetning i fjälltrakterna.

SKIDBACKE

Vid skidbackar räknas de markerade nedfarterna vid skidanläggningar som arbetsplats, och ingår därför inte i Allemansrätten.

SKRÄPET

Det är lätt att tro att äppelskrutt eller apelsinskalen bara är bra för naturen och att de bryts ner så småningom. Tyvärr verkar detta vara uppfattningen hos en stor del av folket. Men det får ändå lov att klassas som nedskräpning då tillräckligt mycket ruttna fruktresten faktiskt inte är så trevligt för vare sig markägaren eller nästa gäst på platsen. Finns ingen soptunna på platsen är det bara att packa ner skräpet i packningen igen och ta med. "Inte störa – inte förstöra".

SNÖSKOTER OCH TERRÄNGKÖRNING

All mark utanför vägar klassas som terräng, även isar. Terrängkörningslagen är ett skydd för naturens skull och därför kan inte ens markägare själv köra som de vill på sin egen mark. Terrängkörning är endast tillåten i samband med skogsbruk, räddningstjänst, renskötsel, jakt eller vid t.ex. projektering eller underhåll av friluftsområden. Snöskoter får inte framföras på barmark, utan där gäller samma regler som för alla motordrivna fordon. Vid särskilt känsliga områden kan även snöskoterkörning vara förbjuden om det finns skäl att tro att marken eller naturen kan ta skada i t ex de obrutna fjällkedjorna. Snöskotrar hänvisas i allmänhet till skoterleder, men man får i många fall köra på mark där snötäcket är så pass tjockt att du inte skadar underlaget. Platser som däremot har skoterförbud är nationalparker och naturreservat, på skogsplanteringar eller i ungskog (under 2 meter i snitt), eller annan jordbruksmark. Man får inte heller köra på tomt eller enskilda vägar eller i närhet av människor och djur.

Leave nothing but footprints
Take nothing but photos
Waste nothing but time

Ett av våra mål är att förmedla kunskapen om hur viktigt det är att känna till begreppen i allemansrätten och hur det egna beteendet i naturen sätter sina tydliga spår om vi missköter oss.

Friluftsförbundet ska vara en stark aktör inom friluftsmiljö och en självklar beskyddare av allemansrätten.

QUIZ

1. KAN MAN STRAFFAS OM MAN BRYTER MOT ALLEMANSRÄTTEN?

- a. Ja, den är lagstadgad precis som i Terrängkörningslagen, jaktlagen, Brottsbalken, Fiskeförordningen, Ordninglagen med flera.
- b. Allemansrätten är ingen egen lag, så man kan inte straffas för "brott" mot allemansrätten. Däremot kan man straffas om man bryter mot lagar som omger allemansrätten, till exempel bestämmelserna i Miljöbalken, Terrängkörningslagen, Jaktlagen, Brottsbalken, Fiskeförordningen, Ordninglagen, med flera.
- c. Nej, det finns inga påföljder.
- d. Ja, men endast om man är svensk medborgare.

2. VARFÖR ÄR DET VIKTIGT ATT INTE STÖRA BETANDE RENAR?

- a. De har känsliga öron och behöver ha det väldigt tyst i sin omgivning.
- b. De är väldigt aggressiva och kan gå till anfall.
- c. De kan inte ta upp näringen i maten om de störs.
- d. De kan lätt få panik och skada sig i flykten.

3. VARFÖR GÄLLER INTE ALLEMANSRÄTTEN VID MARKERADE NEDFARTER I SKIDBACKAR?

- a. Området klassas som privat.
- b. Området klassas som arbetsplats.
- c. Området klassas som farligt för allmänheten.
- d. Fel. Allemansrätten gäller vid markerade nedfarter i skidbackar.

4. FÅR DU PASSERA TOMTEN PÅ EN VINTERSTÄNGD SOMMARSTUGA?

- a. Nej, tomt får inte passeras enligt allemansrätten.
- b. Nej, enligt lag får du inte närma dig en tillsynes vinterstängd sommarstuga.
- c. Ja, då det är ganska uppenbart att du inte stör någon trots allemansrättens "tomtregel".
- d. Ja, men endast om du har ägarens tillstånd.

LÅT ÄVENTYRET BÖRJA.

INFORMATION ELLER FRÅGOR

Friluftsförbundet Region Mälardalen
Box 9023
126 09 Hägersten
Tel 08-556 307 40

regionmalardalen@friluftsförbundet.se
friluftsförbundet.se/regionmalardalen

FRILUFTS
FRÄMJANDET

